Załącznik do zarządzenia nr 141 Rektora UŁ z dnia 17.04.2025 r.

Wytyczne rozwiązywania sytuacji spornych i konfliktowych w szkołach doktorskich Uniwersytetu Łódzkiego

Uniwersytet Łódzki (dalej: UŁ) oferuje szereg narzędzi i procedur umożliwiających rozwiązywanie sytuacji spornych i konfliktowych w ramach szkół doktorskich. Doktoranci mają dostęp do wsparcia na każdym etapie procesu kształcenia, od rozmów indywidualnych po formalne mediacje.

W celu wskazania możliwych sposobów rozwiązywania konfliktów, ustala się poniższe ścieżki wsparcia dostępne dla doktorantów w relacjach: doktorant – promotor, doktorant – Dyrektor szkoły doktorskiej, doktorant – doktorant, doktorant – sekretarz szkoły.

§ 1

Konflikty w relacji doktorant – promotor

1. Jakość opieki naukowej w trakcie kształcenia w szkole doktorskiej oraz pisania rozprawy doktorskiej jest kluczowa i skutkuje wysoką jakością pracy naukowej i badawczej doktoranta. Problemy w relacji doktorant – promotor mogą wynikać w szczególności z trudności w komunikacji, braku jasno sprecyzowanych oczekiwań dotyczących zasad współpracy zarówno ze strony doktoranta, jak i promotora, odmiennego spojrzenia na kierunek badań lub zakres pracy i obowiązków doktoranta.
2. Możliwości rozwiązania sytuacji spornych i konfliktowych przez doktoranta:
   1) omówienie problemu z promotorem na indywidualnym spotkaniu;
   2) w przypadku braku porozumienia, skierowanie sprawy do Dyrektora szkoły doktorskiej;
   3) wystąpienie do Rzecznika Praw Doktoranta UŁ z prośbą o podjęcie mediacji;
   4) złożenie pisemnej skargi do Prorektora właściwego ds. doktorantów;
   5) w przypadku uzasadnionej skargi dotyczącej działań mających znamiona dyskryminacji – zgłoszenie do Zespołu ds. Przeciwdziałania Dyskryminacji, na zasadach określonych w przepisach Zarządzenia nr 88 Rektora UŁ z dnia 23 stycznia 2025 roku w sprawie wprowadzenia Procedury Antydyskryminacyjnej i Antymobbingowej w UŁ;

6) w przypadku uzasadnionej skargi dotyczącej działań nieetycznych – skierowanie do Rektora UŁ prośby o wszczęcie postępowania wyjaśniającego w sprawie, w ramach procedury dyscyplinarnej. Jeżeli skarga dotyczy promotora zatrudnionego w jednostce spoza UŁ albo w innej uczelni, Dyrektor szkoły doktorskiej na wniosek doktoranta zwraca się z prośbą do jednostki zewnętrznej o wszczęcie procedury zmierzającej do wyjaśnienia sprawy.

3. Inicjatorem procesu rozwiązania konfliktu może być doktorant, promotor lub Dyrektor szkoły doktorskiej.
4. W przypadku wyczerpania wszystkich możliwych ścieżek rozwiązania sytuacji spornej lub konfliktowej, Dyrektor szkoły doktorskiej może dokonać zmiany promotora (na wniosek doktoranta albo z urzędu), zgodnie z zasadami określonymi w regulaminie szkoły doktorskiej. Zmiana promotora może skutkować koniecznością modyfikacji zakresu prac badawczych oraz tematu rozprawy doktorskiej.

§ 2

Konflikty w relacji doktorant – Dyrektor szkoły doktorskiej

1. Zadania i kompetencje Dyrektora szkoły doktorskiej określa regulamin szkoły doktorskiej. Do zadań Dyrektora należy podejmowanie decyzji w sprawach dotyczących doktorantów oraz wydawanie rozstrzygnięć w indywidualnych sprawach doktorantów wynikających z toku kształcenia, w tym w szczególności rozstrzygnięcia w sprawie przedłużenia terminu złożenia rozprawy doktorskiej, przerwy w kształceniu, zmiany programu kształcenia. Sytuacje sporne na linii doktorant – Dyrektor szkoły doktorskiej mogą dotyczyć braku akceptacji ze strony doktoranta dla decyzji i rozstrzygnięć podejmowanych przez Dyrektora szkoły doktorskiej. Przyczyną sytuacji konfliktowych może być także uporczywe uchylanie się od odpowiedzi na prośby i skargi doktoranta oraz nieuzasadnione zwlekanie z podjęciem decyzji w sprawach doktoranta.
2. Możliwości rozwiązania:
   1) decyzje i rozstrzygnięcia Dyrektora szkoły doktorskiej podlegają procedurze odwoławczej, a doktorant niezadowolony z wyniku ma prawo złożenia do Rektora UŁ wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, na zasadach określonych w regulaminie szkoły doktorskiej; w sprawach zakończonych wydaniem decyzji administracyjnej

doktorantowi przysługuje prawo złożenia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U.2024 poz., 572) oraz ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. 2024 r., poz. 935 ze zm.);

2) zgłoszenie sprawy do Rzecznika Praw Doktoranta UŁ.

3. W przypadku sytuacji konfliktowych w relacji doktorant – Dyrektor szkoły doktorskiej, przepisy § 1 ust. 2 pkt. 4-6 stosuje się odpowiednio.

§ 3

Konflikty w relacji doktorant – doktorant

1. Problemy w relacjach pomiędzy doktorantami mogą mieć charakter sporów interpersonalnych wpływających na współpracę w trakcie działalności badawczej oraz kontakty w czasie zajęć dydaktycznych. Zachowania niezgodne z zasadami współżycia mogą stanowić podłoże sytuacji konfliktowych. Szczególnie kontakty pomiędzy doktorantami różnej narodowości, wymagające akceptacji różnorodności oraz postaw opartych na tolerancji dla różnych religii oraz kultur, mogą stanowić źródło trudności w relacjach pomiędzy doktorantami.
2. Możliwości rozwiązania:
   1) po zgłoszeniu się do Dyrektora szkoły doktorskiej – podjęcie rozmów i mediacji pomiędzy stronami konfliktu, z uwzględnieniem ewentualnej obecności promotorów doktorantów zaangażowanych w konflikt;
   2) zgłoszenie sprawy do Rzecznika Praw Doktoranta UŁ;
   3) w przypadku stwierdzenia konieczności podjęcia systemowych działań mających na celu uniknięcie sporów o podłożu dyskryminacyjnym, w szczególności związanym z kolorem skóry, pochodzeniem etnicznym, narodowością, religią/wyznaniem, niepełnosprawnością, orientacją seksualną, tożsamością płciową – zgłoszenie propozycji powyższych działań do Dyrektora szkoły doktorskiej lub Prorektora właściwego ds. doktorantów.

§ 4

Konflikty w relacji doktorant – sekretarz szkoły doktorskiej

1. Procedowanie spraw administracyjnych i formalnych przez doktorantów, szczególnie w przypadku konieczności spełnienia wymogów związanych z obowiązkiem złożenia poprawnej dokumentacji związanej z kształceniem w szkole doktorskiej, może stanowić źródło sytuacji spornych w relacjach pomiędzy doktorantem i sekretarzem szkoły doktorskiej. Podłoże konfliktu może stanowić także niewłaściwa obsługa administracyjna oraz nieuzasadnione opóźnienia w załatwianiu spraw formalnych.
2. Pracownicy administracyjni są zobowiązani do zachowania najwyższych standardów obsługi oraz rzetelnego i sprawnego załatwiania spraw. Zarówno pracownicy, jak i doktoranci mają obowiązek stosowania zasad kultury oraz szacunku we wzajemnym kontakcie.
3. Możliwości rozwiązania:
    1) rozmowa z sekretarzem w celu wyjaśnienia problemu;
    2) zgłoszenie problemu do bezpośredniego przełożonego sekretarza, tj. do Dyrektora Centrum Szkół Doktorskich;
    3) skierowanie skargi do Dyrektora szkoły doktorskiej;
    4) zgłoszenie sprawy do Rzecznika Praw Doktoranta UŁ.

§ 5

Rola Uczelnianej Rady Samorządu Doktorantów w rozwiązywaniu sytuacji spornych i konfliktowych

Wszystkie sytuacje konfliktowe mogą być zgłaszane przez doktorantów do Uczelnianej Rady Samorządu Doktorantów UŁ (dalej: URSD), która stanowi reprezentację społeczności doktoranckiej w rozmowach z władzami uczelni. W przypadku propozycji podjęcia formalnych działań mających na celu zmniejszenia ryzyka pojawiania się podobnych sytuacji w przyszłości, URSD może wystąpić do Prorektora właściwego ds. doktorantów z projektem lub postulatami wdrożenia odpowiednich działań. Ustalenia w powyższej sprawie odbywają się z udziałem dyrektorów szkół doktorskich.